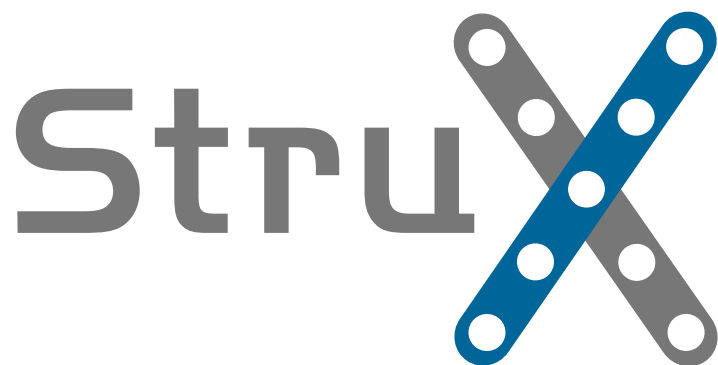

IK EN DE MAATSCHAPPIJ

KIEZEN EN KOPEN

COLOFON

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.

0522-235235

info@edu-actief.nl

www.edu-actief.nl

Auteur: Gerda Verhey

Inhoudelijke redactie: Ina Berlet

Eindredactie: Daphne Ariaens

Titel: Ik en de maatschappij - Kiezen en kopen

ISBN: 978 90 3722 279 1

Eerste druk/eerste oplage

Omslagfoto: Shutterstock

© Edu'Actief b.v. 2015

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

INHOUD

Voorwoord	4
Hoofdstuk 1 Hoe werkt reclame?	6
Hoofdstuk 2 Informatie over producten	14
Hoofdstuk 3 De ecologische voetafdruk	29
Hoofdstuk 4 Vergelijken van producten	51
Hoofdstuk 5 Heb ik het nodig?	64
Hoofdstuk 6 Herhaling	73
Eindopdracht en reflectie	78

VOORWOORD

Dit leer-werkboek gaat over kiezen en kopen.

Jij koopt en consumeert dingen. Dus: jij bent een consument.

In dit leer-werkboek denk je na over jouw rol als consument.

Hoe gedraag je je als consument?

Hoe kun jij bewuste keuzes maken?

Hoe kun jij omgaan met groepsdruk?

Het gaat over:

- waarop je moet letten bij reclame
- hoe je informatie over producten kunt verzamelen
- hoe je als consument rekening kunt houden met het milieu en de wereld om je heen.

Picto

In dit boek zie je bij sommige opdrachten een picto.

Een pictogram geeft je informatie over de opdracht.

Hierna lees je wat de picto's betekenen.

VOORBEREIDEN

Bij dit picto ga je nadenken over een opdracht.

Je denkt na over wat je straks gaat doen.

Je gaat de opdracht voorbereiden.

UITVOEREN

Bij dit picto ga je de opdracht uitvoeren.

Je gaat bijvoorbeeld iets maken.

Of je gaat iets doen.

EVALUEREN

Bij dit picto ga je evalueren.

Je controleert of je de opdracht goed hebt gedaan.

Wat ging er goed en wat ging er minder goed?

Wat vond je van de opdracht?

Wat kon je eerst niet, wat je nu wel kunt?

Wat ga je de volgende keer anders doen?

REFLECTEREN

Bij dit picto ga je reflecteren.
 Je denkt na over wat je hebt geleerd.
 En wat dat betekent voor je toekomst.
 Wat ga je nu doen?
 Hoe gaat het verder?

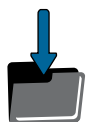
IN GESPREK

Bij dit picto ga je in gesprek.
 Om een opdracht na te bespreken kun je de StruX-kaarten gebruiken.

WEBSITE

Bij dit picto ga je iets bekijken op de website van StruX.
 Dit kan bijvoorbeeld een foto, formulier of film zijn.
 Volg deze stappen.

1. Ga naar www.strux.nl
2. Klik op de knop deelnemer.
3. Klik op 'Ik en de maatschappij'.
4. Klik op de foto van dit leer-werkboek.
5. Klik op de link van de opdracht.

PORTFOLIO

Misschien werk je met een portfolio.
 In je portfolio stop je bewijsstukken.
 Als je dit picto ziet, kun je een bewijsstuk toevoegen.
 Bespreek dit met je begeleider.

Beeldwoordenboek

In dit boek staan gekleurde woorden.
 Gekleurde woorden moet je kennen.
 Het zijn belangrijke woorden.
 Deze woorden kun je opzoeken in het beeldwoordenboek.
 Ga naar beeldwoordenboek.strux.nl.

HOOFDSTUK 1

HOE WERKT RECLAME?

Dit hoofdstuk gaat over reclame.

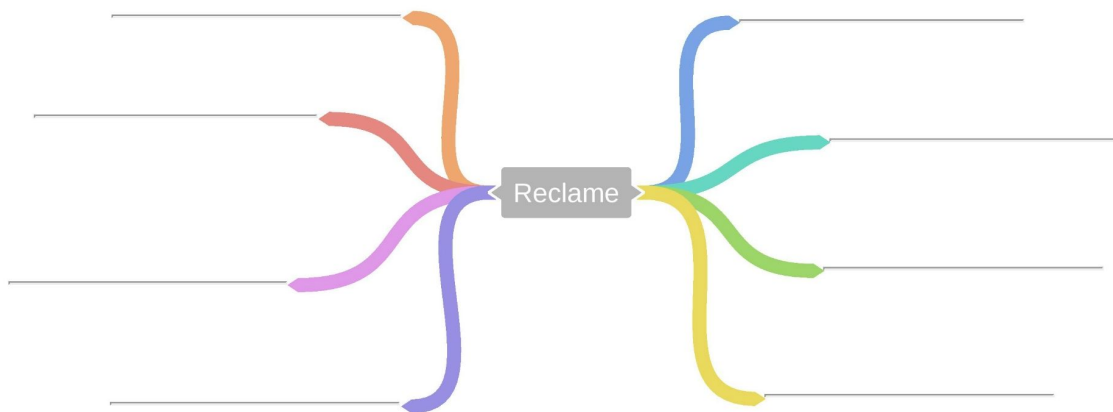
Het gaat over verschillende soorten reclame.

Het gaat ook over welk doel deze soorten reclame hebben.

En je denkt na over wat reclame met jou doet.

OPDRACHT 1

Waarom denk jij bij reclame? Vul het woordweb in.

Reclame

Reclame vertelt iets over een **product**

Er zijn verschillende soorten reclame:

Commerciële reclame

Deze reclame wil je enthousiast maken voor een product.

Je wilt het product hebben. Je wilt daar kopen. Je wilt daar naartoe.

Bijvoorbeeld: reclame voor mode, verzorgingsproducten, supermarkten, recreatieparken.

Het bedrijf wil zo veel mogelijk verkopen.

Daarom noemen we dit 'commerciële reclame'.

Het doel van commerciële reclame is om mensen te verleiden om iets te kopen.

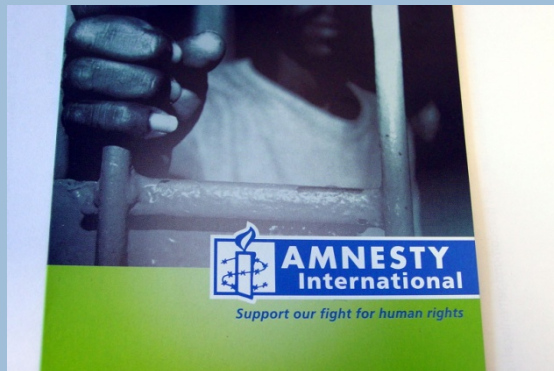
Informatieve reclame

Reclame kan ook informatie geven.

Of je ergens voor waarschuwen.

Bijvoorbeeld: campagnes van de overheid tegen roken, voor veilig omgaan met vuurwerk, voor zuinig omgaan met energie.

Het doel van informatieve reclame is om mensen te informeren of te waarschuwen.

Ideële reclame

Reclame is er ook voor doelen waarmee geen geld verdiend wordt.

Bijvoorbeeld voor een beter milieu.

Of om hulp te bieden bij een ramp.

Of om mensen te helpen die ten onrechte gevangenzitten.

Deze reclame wordt gemaakt voor een bepaald idee of ideaal.

Daarom noemen we dit 'ideële reclame'.

Het doel van ideële reclame is om mensen tot actie op te roepen.

Of op te roepen om te helpen.

Bijvoorbeeld om geld te geven voor noodhulp.

OPDRACHT 2

Wat is het doel van:

commerciële reclame: _____

informatieve reclame: _____

ideële reclame: _____

OPDRACHT 3

Bij welk soort reclame hoort het?

een tv-spotje voor shampoo _____

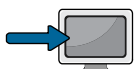
een tv-spotje over de gevaren van vuurwerk _____

een poster tegen alcoholmisbruik _____

een tv-spotje van een drogisterijketen _____

een poster van War Child _____

OPDRACHT 4

WEBSITE

Ga naar www.strux.nl en klik op de link van deze opdracht.

Kijk en luister naar de reclame. Beantwoord daarna de vragen.

Waarover gaat deze reclame?

Van wat voor soort bedrijf is dit een reclame?

- ☐ van een bank
- ☐ van een verzekeringsbedrijf
- ☐ van een goede-doelenorganisatie

Wat voor soort reclame is het?

- ☐ commercieel
- ☐ informatief
- ☐ ideëel

Wat is het doel van deze reclame?

- ☐ verleiden tot kopen
- ☐ informeren of waarschuwen
- ☐ oproepen tot actie of hulp

OPDRACHT 5

WEBSITE

Ga naar www.strux.nl en klik op de link van deze opdracht.
Kijk en luister naar de reclame. Beantwoord daarna de vragen.
Waarover gaat deze reclame?

Wat voor soort reclame is het?

- ☐ commercieel
☐ informatief
☐ ideëel

Wat wil de maker van dit spotje met deze reclame bereiken?

OPDRACHT 6

WEBSITE

Ga naar www.strux.nl en klik op de link van deze opdracht.
Bekijk de reclame.
Welk soort reclame is het? Kruis dat aan.

- ☐ commercieel
☐ informatief
☐ ideëel

Leg uit waarom je dat vindt.

OPDRACHT 7

WEBSITE

Ga naar www.strux.nl en klik op de link van deze opdracht.

Bekijk de reclame.

Welk soort reclame is het? Kruis dat aan.

- ☐ commercieel
- ☐ informatief
- ☐ ideëel

Leg uit waarom je dat vindt.

Wat doet reclame met je?

Commerciële reclame wil jou verleiden. Ze willen jou dingen laten geloven.

Vaak zijn die dingen helemaal niet waar. Een paar voorbeelden:

Als een jongen een spijkerbroek van een bepaald merk draagt, vindt ieder meisje hem leuk.

Als je een bepaald merk chocopasta eet, ben je voortaan altijd vrolijk bij het ontbijt.

Dat is natuurlijk helemaal niet waar.

In de reclame zie je niet de echte wereld. Je ziet een soort droomwereld.

Alle vrouwen zijn mooi.

Alle mannen zijn stoer en sexy.

Alle oma's zijn gezellig.

En alle baby's zijn schattig.

Je ziet in commerciële reclame bijna nooit mensen die minder mooi zijn.

Of mensen met een handicap of beperking.

Als een mooi iemand iets aanprijst, willen meer mensen dat product hebben.

Dat weten reclamemakers heel goed.

Reclamemakers laten je expres een soort droomwereld zien.

Daarmee willen ze je verleiden om iets te kopen.